

N:o 53.

Af herr **Söderberg**, om tull på vissa slags bundna böcker och kartverk m. m.

Ibland andra anmärkningar, som rigtats emot nu gällande tulltaxa, har rätt ofta uti motioner vid Riksdagen framhållits, att densamma gynnar och främjar afsättningen hos oss af utländska arbetsalster på be- kostnad af landets egen industri. Alldeles påtagligt är väl detta i sådana fall, då t. ex. ett fullständigt fabrikat får hit ingå tullfritt, under det att flera beståndsdelar och beredningsämnen, som våra egna tillverkare af samma fabrikat *måste* hemta från utlandet, äro med införselstull be- lagda. Omöjligheten för svenska tillverkare att under sådana förhållan- den täfla med sina utländske yrkesbröder bör ju ligga i öppen dag.

Idkare af bokbinderiyrket här i landet hafva länge befunnit sig i en sådan ställning, som nyss nämndes. Under det att de för papper, läder, skinn, cloth, lärft, fernissor, bladguld m. m., således för nära nog alla till bokbinderi behöfliga artiklar, måste till svenska statsverket er- lägga stadgad tull, hafva de i utlandet bundna böckerna, äfven försedda med dyrbaraste band, fått hit ingå alldeles tullfria. Man kan ej undra öfver, att under sådana omständigheter en formlig industri utbildade sig flerstädes i utlandet, genom att der låta trycka svenska biblar och psalmböcker i mycket stora upplagor — hvarigenom äfven den annars här gällande tullen för papperet kunde undgås — samt efter deras in- bindande i mer eller mindre dyrbara band föra dem tullfria in till för- säljning åt svenska allmänheten, likasom andra handelsvaror.

Trots upprepade klagomål öfver denna förderfliga konkurrens, hvaråt en obetänksam lagstiftning olyckligtvis gifvit upphof och stöd, blef först

för ett par år sedan i någon liten mån rättvisa beskärđ åt de svenska yrkesidkarne, i det en införselsafgift af 25 öre per kilogram stadgades för bundna böcker, tryckta på svenska språket. Häri låg dock mera ett erkännande från Riksdagens sida af det berättigade uti yrkesidkarnes förda klagan än någon egentlig hjälp emot det öfverklagade ingreppet från utlandet, enär en så obetydlig införselsafgift tydligtvis alldeles icke kunde utjemna ställningen mellan främmande och inhemske idkare af bokbinderiyrket. Detta blef också uttaladt och framhållet vid ett af Sveriges bokbindarefackförening hållet möte i Stockholm 1886, då ett uppprop till svenska Riksdagen beslöts, ur hvilket jag torde få återgifva följande:

»I betraktande af det sorgliga faktum, att Sveriges bokbinderi är för år går tillbaka med märkbara steg, enär detta yrkes idkare ej mera kunna uthärda konkurrensen med den utländska fabrikationen, tillåta vi undertecknade oss att vördsamt anhålla om tullskydd för några af vårt yrkes alster, hvilka under nuvarande förhållanden ej mera med fördel inom landet kunna förfärdigas, och som således torde komma att till förmån för våra utländske konkurrenter gå oss ur händerna. Dessa alster äro kontors- och räkenskapsböcker och bundna psalmböcker jemte andra på svenska språket tryckta bundna böcker.

Kontors- och räkenskapsböcker hafva under en lång följd af år införts till Sverige från utlandet, och först sedan en jemförelsevis kort tid hafva svenska bokbinderier börjat konkurrera med utlandet i denna artikel. I mån, som den svenska industrien häruti rönt framgång, hafva dock de utländske fabrikanterna alltjemt nedsatt sina pris till en sådan grad, att det inländska arbetet i denna väg numera knappt lemna någon nämnvärd vinst, och det oaktadt flera rätt betydande fabriker för kontorsboksfabrikation i Sverige uppstått, hvilka drifva sina affärer med alla tidsenliga maskiner och efter rationel arbetsmetod. Men detta är icke att undra öfver, ty kampen är för olika. Utlandet har lämpligt papper till billigare pris och producerar dessutom sjelf alla öfriga materialier, såsom skinn, cloth, moleskin etc., hvilka artiklar den svenske fabrikanten uteslutande måste köpa utifrån och vid införseln betala dryg tull för. Derjemte begagnar den utländske fabrikanten sig i vidsträckt omfång af fängelsearbete, hvarigenom naturligtvis arbetskostnaderna reduceras till ett minimum.

Den tull, som för närvarande är gällande för kontors- och räkenskapsböcker, består af tullen för papper (10 öre per kilo) med 20 proc. tillägg. Den samma tull, om ej än högre, får den inländske fabrikanten vidkännas för sitt inhemska fabrikat, enär det papper, som användes för

kontorsböcker, till allra största delen införes från utlandet, och de 20 proc. tillägg ej ens uppväga den tull, vi här få betala för cloth, mole-skin etc. till böckernas öfverdrag. Något tullskydd för sjelfva arbetet kan under sådana förhållanden ju ej komma i fråga.

Hvad beträffar psalmböcker, så ställer förhållandet sig om möjligt ännu ogynnsammare för den svenske bokbindaren. Utlandets bokbinderier låta nemligen trycka svenska psalmboken, antingen i Sverige eller i utlandet, binda den så der ute och sända de färdigt bundna psalmböckerna hit till Sverige, der de ingå under rubriken tryckta böcker, och tills förra år tullfritt. Vid förra riksdagen åsattes bundna psalmböcker visserligen en tull af 25 öre per kilo, men hur alldeles utan inflytande denna tullsats är på importen af psalmböcker, synes bäst genom ett litet exempel. En vanlig psalmbok väger cirka 250—300 gram och kostar således i tull 6—7 öre. De psalmböcker som mest importeras från utlandet, variera i pris från cirka 3—8 kronor per stycke; således utgör tullen allt efter bokens qualité från $\frac{3}{4}$ —2 proc. af värdet, en procentsats så obetydlig, att å ena sidan säljaren utan minsta svårighet kan bära den.

Huru vårt yrke lider under dessa missförhållanden, är ty värr ingen hemlighet längre; dess förra lifaktighet tynar allt mer och mer af i mån som arbetet undanryckes detsamma.

Vi våga derföre vördsammast anhålla om följande tullsatser:

1:o. För böcker, bundna med rent eller linieradt papper, alla slag, samt permar 1 krona per kilo.

2:o. För psalmböcker och andra på svenska språket tryckta, inbundna böcker, bundna med siden, sammet och alla slags läder, med guldsnitt, 2 kronor per kilo.

3:o. För andra på svenska språket tryckta, bundna böcker, utan guldsnitt, 1 krona per kilo.

4:o. Tullfri ingång af sådana på svenska språket tryckta, bundna böcker, som i Sverige bundits, till utlandet utförts och derifrån åter till Sverige returnerats, sedan sådana böcker vid afsändandet från Sverige å permens insida försetts med tullstämpel eller på annat lämpligt sätt af tullkammaren behandlats.

Denna paragraf 4 vore önskvärd för den lifliga bokhandels skull, som eger rum från Sverige till Finland, och som enligt bokhandelsseed medför åtskilliga retursändningar, hvilka utan denna paragrafs stadgande komme att åläggas tull enligt § 2 och 3, något som för svenska bokbindare skulle medföra många arbetens förlust, emedan förläggarne

härigenom skulle drifvas till att utsända till Finland endast häftade exemplar.

Sveriges bokbindarefackförening

<i>P. Herzog,</i> Stockholm.	<i>W. Th. Winkrans,</i> Stockholm.	<i>Joh. Norrlén,</i> Stockholm.
<i>K. S. Söderström,</i> Stockholm.	<i>C. M. Andersson,</i> Stockholm.	<i>A. K. Aronzon,</i> Stockholm.
<i>Chr. Semb,</i> Stockholm.	<i>Alfr. Bratt,</i> Stockholm.	<i>Axel Engström,</i> Stockholm.
<i>C. R. Bergengren,</i> Stockholm.	<i>Joh. E. Sjöman,</i> Stockholm.	<i>Gust. Carlsson,</i> Stockholm.
<i>P. Hinrikson,</i> Stockholm.	<i>Alb. Öberg,</i> Eskilstuna.	<i>P. A. Petersson,</i> Åmål.
<i>Aug. Holmberg,</i> Örebro.	<i>Aug. Österberg,</i> Örebro.	<i>Carl Lönngren,</i> Vexjö.
<i>E. Sporrang,</i> Umeå.	<i>Joh. Sättergren,</i> Oskarshamn.	<i>Joh. E. Samuelsson,</i> Södertelje.
<i>Herman Spross,</i> Vesterås.	<i>Fr. Tengström,</i> Sundsvall.	<i>Nelof Westdahl,</i> Linköping.
<i>C. M. Håkansson,</i> Norrköping.	<i>S. Svensson,</i> Örebro.	<i>Ch. Törnell,</i> Norrköping.
<i>Ahlström & Cederberg,</i> Gefle.	<i>A. J. Lindgren,</i> Falköping.	<i>Aldo Pettersson,</i> Köping.

Stockholm i juli 1886.»

Genom någon missuppfattning beträffande tid och sätt för motions framläggande kom denna framställning icke att till 1887 års Riksdag aflemnas, men då jag i hufvudsak anser dessa yrkesidkare föra en berättigad klagan, så vågar jag för afhjelpande af det tydliga missförhållandet härmed hemställa, att Riksdagen måtte besluta följande tullsatser:

1. För böcker, bundna med olinieradt eller linieradt papper, alla slag, äfvensom för lösa permar, per kilogram 1 krona.

2. För biblar, psalmböcker och andra på svenska språket tryckta böcker, bundna med siden, sammet och alla slags läder med guldsnitt *per kilogram 2 kronor.*

3. För andra på svenska språket tryckta, bundna böcker, utan guldsnitt, äfvensom inbundna kartverk med svensk text, *per kilogram 1 krona.*

Derjemte tillåter jag mig framhålla, att tullfri återinförsel torde böra stadgas för de till utlandet härifrån utsända bundna böcker, som hit under vissa omständigheter komma att returneras.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 januari 1888.

P. M. Söderberg.
